

RESOLUTIE ⁽¹⁾**over uitdagingen, mogelijkheden en nieuw elan ten aanzien van de samenwerking op het gebied van energie-efficiëntie en hernieuwbare energiebronnen binnen het Oostelijk Partnerschap**

(2015/C 315/03)

DE PARLEMENTAIRE VERGADERING EURONEST,

- gezien de oprichtingsakte van de Parlementaire Vergadering Euronest van 3 mei 2011,
- gezien de gezamenlijke verklaring van de topbijeenkomst van het Oostelijk Partnerschap die op 28 en 29 november 2013 plaatsvond in Vilnius,
- gezien de conclusies van de Europese Raad van 24 oktober 2014 over het klimaat- en energiebeleidskader 2030,
- gezien de besluiten van de conferentie van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering die van 11 tot en met 22 november 2013 plaatsvond in Warschau,
- gezien de resolutie van het Europees Parlement van 5 februari 2014 over een kader voor klimaat- en energiebeleid voor 2030 ⁽²⁾,
- gezien de resolutie van het Europees Parlement van 21 mei 2013 over uitdagingen en kansen voor hernieuwbare energie in de Europese interne energiemarkt ⁽³⁾,
- gezien de resolutie van het Europees Parlement van 14 maart 2013 over het „Stappenplan Energie 2050, een toekomst met energie” ⁽⁴⁾,
- gezien de resolutie van het Europees Parlement van 12 juni 2012 over samenwerking op het gebied van energiebeleid met partners buiten onze grenzen: een strategische benadering van gegarandeerde, duurzame en concurrerende energievoorziening ⁽⁵⁾,
- gezien de resolutie van het Europees Parlement van 26 november 2014 over de conferentie van de VN over klimaatverandering in Lima, waarin wordt verzocht om een bindend streefdoel voor energie-efficiëntie van 40 %, in overeenstemming met het algemene kosteneffectieve energiebesparingspotentieel ⁽⁶⁾,
- gezien de mededeling van de Commissie van 23 juli 2014, getiteld „Energie-efficiëntie en de bijdrage daarvan aan de energiezekerheid en het kader voor het klimaat- en energiebeleid voor de periode tot 2030” (COM(2014) 520),
- gezien de mededeling van de Commissie van 22 januari 2014, getiteld „Een beleidskader voor klimaat en energie in de periode 2020-2030” (COM(2014) 015),
- gezien de mededeling van de Commissie van 8 maart 2011, getiteld „Routekaart naar een concurrerende koolstofarme economie in 2050” (COM(2011) 112),
- gezien Richtlijn 2012/27/EU betreffende energie-efficiëntie,
- gezien Richtlijn 2009/28/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 over de bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen en houdende wijziging en intrekking van de Richtlijnen 2001/77/EG en 2003/30/EG,

⁽¹⁾ Aangenomen op 17 maart 2015 in Jerevan, Armenië.

⁽²⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2014)0094.

⁽³⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0201.

⁽⁴⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0088.

⁽⁵⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2012)0238.

⁽⁶⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2014)0063.

- gezien de landenstrategiedocumenten over energie voor Armenië, Azerbeidzjan, Belarus, Georgië, Moldavië en Oekraïne voor de perioden tot 2020 en tot 2030,
 - gezien de kerndoelstellingen en het werkprogramma van het Oostelijk Partnerschap voor 2014-2017: Platform 3 — Continuïteit van de energievoorziening,
 - gezien de oprichting van het Oost-Europees Partnerschap voor energie-efficiëntie en milieu (E5P) in 2009,
 - gezien het jaarverslag van 2013 over de activiteiten van de energiegemeenschap aan het Europees Parlement en de nationale parlementen en gezien het jaarverslag van 24 september 2014 over de activiteiten van de energiegemeenschap in 2014,
- A. overwegende dat de wereldwijde vraag naar energie blijft toenemen, in een tempo dat gelijk op gaat met de groei van de bevolking, de menselijke activiteit en de technologische ontwikkeling, en dat dit ertoe leidt dat de wereldwijde concurrentiestrijd om fossiele brandstoffen steeds feller wordt, waardoor de energievoorziening van de armste landen in het gedrang komt;
- B. overwegende dat de klimaatverandering, de toenemende vraag naar energie en de onzekerheden omtrent de ontwikkelingen op de internationale olie- en aardgasmarkten aanleiding hebben gegeven tot bezorgdheid, waardoor zowel de producerende als de consumerende landen zijn gaan nadenken over de ontwikkeling van tot wederzijds voordeel strekkende strategieën om energiesectoren om te vormen tot sectoren met een geringe emissie, een nieuw evenwicht te vinden tussen verschillende energiebronnen, voor een betrouwbare en veilige energievoorziening te zorgen en het energieverbruik te beperken;
- C. overwegende dat het energieverbruik in Oost-Europa, als onderdeel van de algemene tendens die ook de economische en sociale ontwikkeling in de regio kenmerkt, naar verwachting sneller zal toenemen dan gemiddeld in de EU; overwegende dat de Oost-Europese partnerlanden momenteel drie keer zo energie-intensief zijn als de gemiddelde EU-lidstaat en dat er nog mogelijkheden te over zijn om de energie-efficiëntie van de Oost-Europese partnerlanden te bevorderen;
- D. overwegende dat de vermindering van de CO₂-uitstoot uit fossiele brandstoffen, de ontwikkeling van alternatieve en kostenefficiënte energiebronnen en de bevordering van de energie-efficiëntie daarom op economisch, maatschappelijk en milieugebied in het belang zijn van zowel de EU als de Oost-Europese partnerlanden;
- E. overwegende dat de dialoog over het regionale energiebeleid in het kader van het Oostelijk Partnerschap de afgelopen jaren intensiever geworden is en betrekking heeft op de convergentie van de energiemarkten, de diversifiëring van de energievoorziening en -doorvoer, de ontwikkeling van duurzame energiebronnen, en infrastructuur van gemeenschappelijk en regionaal belang;
- F. overwegende dat de in november 2013 in Warschau gehouden VN-conferentie inzake klimaatverandering een belangrijke stap voorwaarts is geweest in de richting van de nieuwe klimaatovereenkomst 2015, die met name moet worden gebaseerd op beleid en maatregelen om de CO₂-uitstoot van energiesystemen te verminderen;
- G. overwegende dat energiebesparende maatregelen en energie-efficiëntiemaatregelen, in combinatie met toenemend gebruik van hernieuwbare energiebronnen, eveneens zouden bijdragen tot het beperken van verschillende vormen van energieafhankelijkheid, zoals financiële, technologische of brandstofgerelateerde afhankelijkheid in de nucleaire en fossiele energiesectoren, verwerving en eigendom van strategische energie-infrastructuur en investeringen door onbetrouwbare derde partijen in energieprojecten in de EU en de Oost-Europese partnerlanden;
- H. overwegende dat de toename van het aandeel van energie uit hernieuwbare bronnen aanzienlijke kostenbesparingen met zich mee kan brengen, hetgeen blijkt uit de externe energierekening van de EU van de afgelopen jaren (die in 2012 een daling van 30 miljard EUR liet zien);
- I. overwegende dat energie-efficiëntie en energiebesparing voor veel EU-lidstaten en Oost-Europese partnerlanden een grote uitdaging vormen vanwege de deplorabele staat van de woningbouwsector en van de infrastructuur voor energietransmissie en -distributie (een erfenis uit het verleden);
- J. overwegende dat de EU binnen het beleidskader voor klimaat en energie 2030 een reeks doelstellingen heeft vastgesteld, te weten een vermindering van de uitstoot van broeikasgassen met 40 % ten opzichte van 1990, een stijging van het aandeel van in de EU gebruikte energie uit hernieuwbare bronnen naar 27 % en een toename van de energie-efficiëntie van ten minste 27 % in vergelijking met de prognoses voor 2030;

- K. overwegende dat de volledige tenuitvoerlegging van het huidige EU-energiepakket, alsook van het tweede klimaat- en energiepakket en de daaruit voortvloeiende EU-wetgeving op het gebied van energie-efficiëntie, onder de verantwoordelijkheid van de EU-lidstaten vallen en dat de omzetting van de wetgeving onder de verantwoordelijkheid van de Oost-Europese partnerlanden valt; overwegende dat de veiligheid van afzonderlijke EU-lidstaten, van de Oost-Europese partnerlanden en van de EU als geheel in gevaar kan worden gebracht als de wetgeving niet tijdig en op correcte wijze wordt omgezet;
- L. overwegende dat de EU in 2009 de richtlijn hernieuwbare energie heeft aangenomen, waarin verplichte nationale doelstellingen zijn vastgelegd die enkel kunnen worden bereikt door het gebruik van hernieuwbare energiebronnen te stimuleren; overwegende dat de EU in 2012 de richtlijn energie-efficiëntie heeft aangenomen, die de lidstaten verplicht tot de tenuitvoerlegging van bindende maatregelen op het gebied van energiebesparing en in het bijzonder tot de jaarlijkse renovatie van 3 % van de gebouwen van overheidsinstanties en energiebedrijven, een en ander ter vermindering van het energieverbruik op klantniveau;
- M. overwegende dat de Oost-Europese partnerlanden zich hebben ingezet voor de goedkeuring en de tenuitvoerlegging van beleids- en wetgevingskaders voor hernieuwbare energie en energie-efficiëntie, met inbegrip van de bestaande contractuele betrekkingen van sommige van de landen binnen het verdrag tot oprichting van de energiegemeenschap; overwegende dat het gebrek aan toezicht, technische capaciteit, investeringen en instrumenten voor de tenuitvoerlegging van de kaders hen hierbij echter danig in de weg staan;
- N. overwegende dat Armenië, Georgië en Moldavië zich in 2013 hebben aangesloten bij het Oost-Europees Partnerschap voor energie-efficiëntie en milieu (E5P), dat in eerste instantie alleen met Oekraïne was gesloten en bedoeld is ter bevordering van de energie-efficiëntie en de milieu-investeringen in de landen van het Oostelijk Partnerschap;
- O. overwegende dat internationale financiële instellingen, hoewel de wereldwijde economische crisis een negatieve invloed heeft gehad op de investeringen met betrekking tot energiebesparingen en hernieuwbare energiebronnen, nog altijd een essentiële rol spelen vanwege hun hefboomwerking met betrekking tot nationale middelen en leningen voor investeringen in duurzame energie en in de ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen;
- P. overwegende dat de EU en de Oost-Europese partnerlanden bij de vormgeving van passend beleid met verplichtingen met betrekking tot de energie-efficiëntie in de industriële sectoren, de ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen en het integreren ervan in nationale energiemixen, rekening moeten houden met het algehele concurrentievermogen van hun economieën en energiesectoren;
- Q. overwegende dat Oekraïne en Moldavië zich in 2011 hebben aangesloten bij de energiegemeenschap en bijgevolg onder andere de richtlijn energieprestatie van gebouwen (uiterlijk op 30 september 2012), de richtlijn energie-etikettering (uiterlijk eind 2011), de richtlijn energiediensten (uiterlijk eind 2011) en de richtlijn hernieuwbare energie (uiterlijk eind 2013) moesten omzetten; overwegende dat Georgië in onderhandeling is om in 2015 een volwaardig lid van de energiegemeenschap te kunnen worden;

Vooruitgang en resultaten boeken op het gebied van hernieuwbare energie en energie-efficiëntie

1. deelt de opvatting van de deelnemers van de in Vilnius gehouden topbijeenkomst van het Oostelijk Partnerschap, die het strategisch belang van en de noodzaak tot nauwere samenwerking op het gebied van milieu en klimaatverandering als actieprioriteiten hebben aangemerkt; is verheugd over de betrokkenheid van de deelnemers van de topbijeenkomst bij de ontwikkeling van een nieuwe klimaatovereenkomst die in 2015, tijdens de conferentie van de Verenigde Naties over klimaatverandering in Parijs, ter goedkeuring moet worden voorgelegd; benadrukt dat het binnen het Oostelijk Partnerschap van gemeenschappelijk belang is de bilaterale en multilaterale samenwerking op het gebied van energie te versterken, dit met het oog op de verwezenlijking van klimaatbeleidsdoelstellingen;
2. is ingenomen met de vorderingen waartoe de topbijeenkomst in Vilnius heeft geleid, en verzoekt de deelnemers van de topbijeenkomst die in mei 2015 in Riga zal worden gehouden om verdere vooruitgang te boeken wat betreft de samenwerking op energiegebied in het kader van het Oostelijk Partnerschap; betreurt het feit dat Rusland de bilaterale handel in energie in bepaalde gevallen heeft gebruikt als een middel om politiek druk uit te oefenen; benadrukt dat de samenwerking tussen de EU en haar partners verder moet worden ontwikkeld om de wederzijdse energievoorzieningszekerheid te versterken en ervoor te zorgen dat de betrokken landen onafhankelijker worden en steeds beter opgewassen zullen zijn tegen druk van buitenaf;
3. onderstreept dat de ontwikkeling van hernieuwbare energie en energie-efficiëntie hoog op de politieke agenda moet komen te staan om tot energiesystemen met een geringe emissie te komen, de aan klimaatverandering verbonden risico's te beperken en het gebruik van veilige, duurzame en betaalbare energie te stimuleren, ten gunste van onze economieën en burgers;

4. beklemtoont dat de bestaande, verouderde energie-infrastructuur, de „ontbrekende verbindingen” en de stijging van het aandeel van de productie en het verbruik van energie uit hernieuwbare bronnen allemaal wijzen op de noodzaak tot grootschalige investeringen in de ontwikkeling van passende infrastructuur voor de transmissie en de opslag van elektriciteit; verzoekt de EU en de Oost-Europese partnerlanden om de regionale samenwerking te versterken en de modernisering van het energienet te stimuleren, met name door middel van het ontwikkelen van slimme energienetten, het aanmoedigen van het gebruik ervan en het aanleggen van nieuwe verbindingen en grensoverschrijdende infrastructuur; beklemtoont dat deze investeringen moeten worden aangevuld met maatregelen ter bevordering van gedragsveranderingen, energiebesparingen en gedegen consumentenondersteuning, waarbij de voordelen van de overstap van fossiele brandstoffen op hernieuwbare energiebronnen moeten worden belicht, in het bijzonder voor de verwarmingssector; onderstreept voorts het belang van het ontwikkelen van een backbonenetwerk om de werking van slimme energienetten te ondersteunen en kritieke cyberinfrastructuur veilig te stellen;
5. merkt op dat bepaalde hernieuwbare energiebronnen niet ononderbroken energie leveren en is in dit verband van mening dat hoe meer elektriciteitsnetwerken overal verspreid voorkomen, des te groter de kans is dat verafgelegen energiebronnen kunnen worden geëxploiteerd en dat er een evenwicht kan worden gevonden wat betreft de productie van hernieuwbare energie en het ontbreken van installaties voor de productie ervan;
6. benadrukt het belang van de energie-efficiëntie van gebouwen en onderstreept hoe belangrijk het is om, in samenwerking met de EU, energie-inefficiënte gebouwen te renoveren, zodat hun energie-efficiëntie kan worden geoptimaliseerd;
7. is van mening dat de ontwikkeling van hernieuwbare energie hand in hand moet gaan met de ondersteuning van de capaciteit voor opslag en flexibele noodaggregaten, en benadrukt dat er doeltreffende energie-efficiëntiemaatregelen moeten komen om de elektriciteitsvoorziening ook te kunnen waarborgen wanneer de vraag het hoogst is; spoort de EU en de Oost-Europese partnerlanden aan om het sluiten van nieuwe partnerschappen te ondersteunen en te stimuleren, om zo de overdracht van technologie op het gebied van beheer aan de vraagzijde, slimme energienetten en opslagtechnologieën te waarborgen; verlangt een betere samenwerking tussen de EU en haar partnerlanden, waarbij ze zich samen sterk maken om alle soorten aanvallen op kritieke infrastructuren tegen te gaan;
8. wijst nadrukkelijk op de problemen waar plattelandsgemeenschappen in de Oost-Europese partnerlanden mee te maken hebben bij het opwekken van energie door vergassing: doordat dergelijke gemeenschappen nog altijd afhankelijk zijn van uit het bos afkomstige natuurlijke hulpbronnen, vinden ontbossing en bosdegradatie bij hen op zo'n grote schaal plaats dat ongeveer een vijfde deel van de totale hoeveelheid door mensen gegenereerde emissies eraan kan worden toegeschreven;
9. raadt de EU en de Oost-Europese partnerlanden aan om lokale en gedecentraliseerde netwerken voor de productie en distributie van hernieuwbare energie te ontwikkelen en te testen, hetgeen niet alleen zou leiden tot een veerkrachtiger, evenwichtiger en democratischer energiesysteem, mogelijkheden op zakelijk gebied en verbetering van het energiesysteem, maar ook in de behoeften van lokale gemeenschappen en markten zou voorzien;
10. verzoekt de EU-lidstaten en hun partners om bij de winning van schaliegas, dat rijk is aan organische stoffen, meer te streven naar samenwerking met particuliere investeerders op het gebied van alternatieve energie en daarmee een belangrijke troef in handen te krijgen, waardoor landen die afhankelijk zijn van de invoer van energie, beter weerstand zullen kunnen bieden aan politieke druk buitenaf;
11. onderstreept dat in alle economische sectoren energie kan worden bespaard, waaronder in de industrie, de landbouw, de bouw (in het bijzonder met betrekking tot de grote mate van energie-inefficiëntie van woningen), de vervoerssector en de dienstensector; is van mening dat vooruitgang op het gebied van energie-efficiëntie in de hand moet worden gewerkt door beslissingen met betrekking tot de doeltreffende tenuitvoerlegging van slim gefinancierde maatregelen van allerlei belanghebbenden, variërend van beleidsmakers tot energieproducenten en individuele consumenten;
12. beklemtoont dat de verschuiving naar een energie-efficiënte economie ook de verspreiding van innovatieve technologische oplossingen moet versnellen en het concurrentievermogen van de industrie moet verbeteren, wat de economische groei zal stimuleren en banen van hoge kwaliteit zal scheppen in verschillende sectoren die te maken hebben met energie-efficiëntie;
13. benadrukt dat beleid inzake energie-efficiëntie moet berusten op gedetailleerde analyses van energieverbruik, markten en technologieën en op inzicht in de vraag in welke bedrijfstakken en op welke manieren met maatregelen de grootste winst te behalen is; dringt in dit verband bij de EU-lidstaten en de Oost-Europese partnerlanden aan op beleid inzake energie-efficiëntie waarin prioriteit wordt gegeven aan het slechten van investeringsbelemmeringen, het toewerken naar de vaststelling en de tenuitvoerlegging van prestatienormen in alle energie-intensieve sectoren (met inbegrip van de industriële sector), het verhogen van de belasting op energieslurpende producten en apparatuur die door een zuiniger alternatief kunnen worden vervangen en het ontwikkelen van financieringsmethoden waarop gezinshuishoudingen een beroep kunnen doen;

14. onderstreept het belang van het realiseren van stadsverwarmingsprojecten in de Oost-Europese partnerlanden, waarbij energie-efficiëntie bij alle renovatie- en bouwprojecten een prioriteit moet zijn;

Zorgen voor de juiste randvoorwaarden voor de duurzame ontwikkeling van hernieuwbare energie en de bevordering van energie-efficiëntie

15. staat achter de doelstelling om het bewustzijn van de bevolking van de Oost-Europese partnerlanden ten aanzien van hernieuwbare energie te vergroten en erkent dat het bedrijfsleven in de desbetreffende landen momenteel nog onvoldoende weet over de productie van hernieuwbare energie en over de mogelijkheden om deel te nemen aan investeringsprojecten; wijst erop dat internationale financiële instellingen van belang zijn voor het aantrekken van nationale financiering en leningen om te kunnen investeren in het gebruik van duurzame energie en in de ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen;
16. staat achter de doelstellingen van het werkprogramma 2014-2017 van het platform energiezekerheid van het Oostelijk Partnerschap, en in het bijzonder achter de doelstelling om intensiever samen te werken bij de tenuitvoerlegging van wetgeving op het gebied van energie-efficiëntie en hernieuwbare energie en bij de bevordering van investeringen;
17. beklemtoont dat regelgevingskaders voor hernieuwbare energie en energie-efficiëntie van essentieel belang zijn, aangezien de investeringsbeslissingen op deze gebieden in sterke mate worden beïnvloed door administratieve goedkeuring; raadt de regeringen van de EU-lidstaten en de Oost-Europese partnerlanden aan om bij de vormgeving van juridische, financiële en regelgevende kaders te zorgen voor transparantie, samenhang en continuïteit teneinde het vertrouwen van investeerders te versterken en kennis met betrekking tot regelgeving en best practices te delen; benadrukt dat de Commissie waakzaam moet zijn en ervoor moet zorgen dat energie-investeringen of beleidsbeslissingen van afzonderlijke EU-lidstaten de energiezekerheid van andere EU-lidstaten of Oost-Europese partnerlanden niet ondermijnen;
18. verzoekt de Commissie om de richtlijn energie-efficiëntie te herzien, met het oog op verlenging van de regelingen inzake energie-efficiëntieverplichtingen na 2020, en om het voorstel voor de herziene richtlijn, met daarin doelstellingen voor 2030, ter definitieve goedkeuring voor te leggen aan de energiegemeenschap;
19. steunt niet alleen de aanpassing van de Oost-Europese partnerlanden aan de wetgeving en normen van de EU ten aanzien van hernieuwbare energie en energie-efficiëntie, in het bijzonder in het kader van de energiegemeenschap, maar ook de tenuitvoerlegging van daarmee samenhangende nationale strategieën en actieplannen; onderstreept, in dit verband, het belang van wetgeving die de toegang voor buitenlandse investeerders tot de binnenlandse markten voor hernieuwbare energie verbetert en die de handel in energie tussen nationale en lokale partijen stimuleert; benadrukt dat binnenlandse en buitenlandse investeerders gelijkkelijk toegang moeten hebben tot de markten voor hernieuwbare energie; verwacht wetgevingsvoorstellen om na 2020 de groei van binnenlandse hernieuwbare energiebronnen en de productie van energie uit hernieuwbare bronnen te blijven stimuleren; is verheugd over het feit dat de Oost-Europese partnerlanden die nationale programma's voor energie-efficiëntie hebben opgezet, kwantitatieve doelstellingen hebben vastgesteld, in het bijzonder met betrekking tot het verminderen van de energie-intensiteit, de uitstoot van CO₂ en de warmteverliezen in de woningbouwsector; beklemtoont dat de energie-efficiëntiedoelstellingen die nog niet zijn gehaald op periodieke basis opnieuw moeten worden bekeken en dat er nieuwe strategieën moeten worden ontwikkeld om ervoor te zorgen dat ze, zowel in de EU als in de partnerlanden, alsnog worden gehaald;
20. is van mening dat er coherenter steunregelingen voor hernieuwbare energie nodig zijn — met name met betrekking tot innovatieve technologieën voor zonne-energie, windenergie en energie op basis van biomassa — om de duurzame-energiecapaciteit op doeltreffende wijze te vergroten, maar dat de steunregelingen geen buitensporige subsidies mogen opleveren en moeten worden afgebouwd zodra de technologieën voldoende zijn ontwikkeld;
21. wijst erop dat de vervoerssector een bijdrage kan leveren aan de vermindering van de emissies door de doelstellingen op het gebied van hernieuwbare energie in zijn werkprogramma's voor openbaar vervoer te integreren;
22. spoort de EU en de Oost-Europese partnerlanden aan nieuwe financieringsmethoden voor hernieuwbare energie en energiebesparing te ontwikkelen die meer een beroep doen op particuliere financiering dan op overheidsfinanciering;
23. dringt aan op landspecifieke beoordelingen van het energieverbruik, zodat er een strategie kan worden ontwikkeld ter optimalisering van investeringen die kunnen leiden tot meer efficiëntie en tot een vermindering van de kosten en de afhankelijkheid van de invoer van energie op de lange termijn; verzoekt met klem om meer particuliere en overheidsinvesteringen in de renovatie van energie-inefficiënte woningen in de EU en haar partnerlanden;

24. herhaalt haar aanbeveling dat de EU-lidstaten en de Oost-Europese partners een voorkeursbehandeling voor handel in energie uit hernieuwbare bronnen mogelijk moeten maken, en wel in het kader van de mechanismen en voorwaarden van Richtlijn 2009/28/EG;
25. is verheugd over het feit dat Oekraïne in het kader van de omgezette richtlijn energie uit hernieuwbare bronnen (HEB) ervoor heeft gezorgd dat het aandeel van energie uit hernieuwbare energiebronnen in zijn eindverbruik nagenoeg is verdubbeld (van 2,99 % in 2012 naar 3,96 % in 2013);

Gemeenschappelijke benaderingen van beleidsvorming stimuleren en binnen het Oostelijk Partnerschap de multilaterale samenwerking op het gebied van duurzame energie en energie-efficiëntie versterken

26. benadrukt dat de EU-lidstaten, nu de doelstellingen van het energiebeleid op EU-niveau zijn vastgesteld en worden gecoördineerd, zelf strategieën moeten kiezen die aansluiten bij de manier waarop hun binnenlandse energiemarkten zijn ingericht; raadt de EU-lidstaten en de Oost-Europese partnerlanden aan de uitwisseling en de samenwerking ten aanzien van onderzoek en beleidsvorming op het gebied van duurzame energie en energie-efficiëntie voort te zetten, en daarnaast zowel het probleem van de energiearmoede aan te pakken — en daarbij bijzondere aandacht te laten uitgaan naar huishoudens met een laag inkomen en kwetsbare huishoudens, die het zich niet kunnen veroorloven om in projecten op het gebied van energie-efficiëntie en modernisering te investeren en het meest onder verhogingen van de energieprijzen te lijden zouden hebben — als te voorzien in informatie en op maat gesneden financieringsmechanismen die vermindering van het energieverbruik, diversifiëring van de energiebronnen en bevordering van de energie-onafhankelijkheid van huishoudens mogelijk maken;
27. benadrukt hoe belangrijk het is om een open en geïntegreerde energiemarkt tussen de EU en haar Oost-Europese partners tot stand te brengen: dit verruimt de mogelijkheden op het gebied van handel en investeringen, waardoor een impuls kan worden gegeven aan de ontwikkeling van hernieuwbare energie; raadt de EU en de Oost-Europese partnerlanden aan zich in het kader van nieuwe overeenkomsten in te zetten voor de ontwikkeling van de regionale handel in energie uit hernieuwbare bronnen;
28. is verheugd over het voornemen van de Commissie om Europese richtsnoeren op te stellen voor de handel in hernieuwbare energie en pleit ervoor dat ten volle rekening wordt gehouden met de mogelijkheden voor handel tussen de EU en de Oost-Europese partnerlanden;
29. is ingenomen met de steun die het Inogate-programma aan de Oost-Europese partnerlanden geeft, onder andere in de vorm van het energiebesparingsinitiatief in de bouwsector; is van mening dat het Inogate-programma in de toekomst ten uitvoer moet worden gelegd in een meer op elk afzonderlijk partnerland toegesneden vorm en op basis van contractuele overeenkomsten en toezeggingen inzake beleidsveranderingen;
30. is ingenomen met de resultaten van het Burgemeestersconvenant, een EU-initiatief waarbij gemeenteraden door middel van maatregelen op het gebied van energie-efficiëntie en hernieuwbare energie een gezamenlijke poging ondernemen om de CO₂-uitstoot te verminderen; verzoekt de EU dit initiatief te versterken en bij meer gemeenten aan te bevelen, met name in de Oost-Europese partnerlanden; pleit ervoor de beginselen van energie-efficiëntie meer uit te dragen binnen het initiatief, en met name door middel van bewustwordingscampagnes mentaliteitsveranderingen teweeg te brengen bij de consument;
31. erkent de waarde van het Oost-Europees Partnerschap voor energie-efficiëntie en milieu (E5P), een multidonorfonds dat door de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling wordt beheerd en bedoeld is om investeringen in energie-efficiëntie te bevorderen en de CO₂-uitstoot in de Oost-Europese partnerlanden te helpen verminderen; is verheugd dat Armenië, Georgië en Moldavië in 2013 hebben besloten om als betalende en ontvangende aan de activiteiten van het E5P-fonds te gaan deelnemen, en merkt hierbij op dat het E5P-fonds al sinds 2009 succesvol opereert in Oekraïne; raadt Azerbeidzjan en Belarus aan zich ook aan te sluiten bij E5P en haar donorgemeenschap, zodat ze meer kunnen doen om hun energie-efficiëntie te verbeteren;
32. verzoekt de EU om beter gebruik te maken van de investeringsfaciliteit voor het nabuurschapsbeleid en om investeringen in energie-efficiëntiemaatregelen en projecten met hernieuwbare energiebronnen te cofinancieren, hierbij onder andere voortbordurend op de ervaring die is opgedaan bij de tenuitvoerlegging van de energie-efficiëntieprojecten binnen het investeringskader voor de Westelijke Balkan;
33. onderstreept het belang van het ontwikkelen van onderwijsprogramma's voor de academische gebieden die verband houden met hernieuwbare energie en energie-efficiëntie, als belangrijke stuwende krachten achter innovatie; pleit voor de ontwikkeling van EU-steunregelingen in het kader van het nabuurschapsinstrument 2014-2020, waardoor de universiteiten en ingenieursopleidingen in de EU en de Oost-Europese partnerlanden nauwer kunnen gaan samenwerken, ook wat betreft uitwisselingen van hun studenten en promovendi energietechniek en economie;

34. is ingenomen met de prioriteiten van het programma „Intelligente energie — Europa” en van het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie (Horizon 2020); wenst dat de EU haar programma „Intelligente energie — Europa” ook openstelt voor de Oost-Europese partnerlanden en maatregelen neemt om hun deelname te stimuleren, dit met het oog op het uitwisselen van best practices, het ontwikkelen van nieuwe technologieën en het stimuleren van innovatie op het gebied van hernieuwbare energie en energie-efficiëntie;
 35. verzoekt haar covoorzitters deze resolutie te doen toekomen aan de voorzitter van het Europees Parlement, de Raad, de Commissie, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de Europese Dienst voor extern optreden, de regeringen en parlementen van de EU-lidstaten en de Oost-Europese partners.
-